

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Priecelovej a členiek Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Viery Pepelovej v právnej veci žalobkyne v 1. rade: **N.M.**, rodená F., nar. X., bytom A., P., zast. JUDr. P.S., advokátom, M., B. a žalobkyne v 2. rade: N., nar. X., bytom A., P., proti žalovanému: **Ing. D.Š.**, B., P., IČO: X., zast. JUDr.M.S., advokátom, Š., T., **o zaplatenie zmenkovej sumy 28.214,83 Eur (850.000,-- Sk)**, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30. júla 2008 č. k. 10 Zm 2/2003-186, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30. júla 2008 č. k. 10 Zm 2/2003-186 **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyniam v 1/ a 2/ rade náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom zmenkový platobný rozkaz vydaný dňa 20. augusta 2003 č. k. 10 Zm 2/2003-24 ponechal v platnosti. Náhradu trov konania žalobkyniam nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobkyne sa domáhali práva na zaplatenie zmenkovej sumy 850.000,- Sk, ktorú vystavil žalovaný a zaviazal sa ňou vyplatiť JUDr. P.B. zmenkovú sumu 850.000,- Sk, ktorý zmenku pred splatnosťou previedol na I.M. (manžel a otec žalobkyní), ktorý dňa 15. 06. 2002 zomrel a zmenku zdedili žalobkyne. Žalovaný záväzok zo zmenky nesplnil, preto sa žalobkyne domáhali vydania zmenkového platobného rozkazu, ktorý súd vydal a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyniam po 450.000,- Sk so 6% úrokom z omeškania od 25. 02. 2002 spolu s trovami konania po 26.556,- Sk.

Proti zmenkovému platobnému rozkazu podal žalovaný námietky, v ktorých namietal, že aj keď formálne doložená zmenka vykazuje znaky vlastnej zmenky, ide o zmenku neplatnú, pretože na nej nie je jeho podpis. V tejto súvislosti navrhol znalecké dokazovanie.

Súd vykonal dokazovanie a zistil, že žalovaný dňa 10. 05. 1999 vystavil zmenku, ktorou sa zaviazal zaplatiť JUDr.P.B, r. č. X., A., B., zmenkovú sumu 850.000,- Sk. Predložená zmenka spĺňa charakter vlastnej zmenky s doložkou „bez protestu“ a so splatnosťou 24. 05. 2002 v P.. Dňa 22. 05. 2005 došlo k prevodu zmenkových práv rubopisom a novým majiteľom sa stal I., ktorý však 15. 06. 2002 zomrel a predmetnú zmenku zdedili žalobkyne na základe osvedčenia o dedičstve Okresného súdu v Prievidzi D 796/02, D not 132/02 v spojení s opravným osvedčením z 31. 07. 2003.

Námietky žalovaného proti zmenkovému platobnému rozkazu zo dňa 08. 04. 2004 súd ako oneskorene podané zamietol uznesením zo dňa 19. apríla 2004 (na l. č. 44), proti ktorému žalovaný podal odvolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením 1Obo 167/04 z 15. júna 2005 odvolaním napadnuté uznesenie potvrdil. Žalovaný podal dovolanie a dovolací súd rozsudkom 1 ObdoV 98/05 uznesenie prvostupňového i odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Na základe uvedeného vo veci súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru písmo znalectva, ktorý preskúmal žalovaným doložené písomnosti a dospel k záveru, že po viacnásobne opakovanou písmo znaleckou analýzou a vzájomnou komparáciou identifikačných znakov kurzívneho a paličkového písma, čísla a podpisov sporných a porovnávacích materiálov zistil, že zmenku z 10. mája 1999 ozn. č. 1/12-08 a PPD

z 10. mája 1999 ozn. č. 2/12-08, s vysokou pravdepodobnosťou, ktorá hraničí s istotou, kurzívnym, sčasti paličkovým písmom a číslicami vyplnil Ing. D.Š., ktoré porovnávacie materiály sú ozn. č. 3-28/12-08. Ďalej zistil, že je reálny predpoklad a nemožno vylúčiť, že podpisy „Š.“ na zmenke z 10. mája 1999, ozn. č. 1/12-08 a „Š.“ na PPD z 10. mája 1999, ozn. č. 2/12-08, nezvyklým spôsobom vyhotovil Ing. D.Š., ktorého porovnávacie písmo a podpisy sú ozn. č. 3-66/12-08 a taktiež je reálny predpoklad a nemožno vylúčiť, že podpisy „Š.“ obsiahnuté v kolónkach – Vyhotovil-a-Schválil, na PPD z 10. mája 1999, ozn. č. 2/12-08, vyhotovil Ing. D.Š., ktorého porovnávacie písmo a podpisy sú ozn. č. 3-66/12-08.

Žalovaný proti vypracovanému znaleckému posudku namietal, že v bode 2 ide o záver nejednoznačný a podporený iba úvahami znalca vo vzťahu k samotnému textu zmenky. Z tohto dôvodu považoval záver znalca v podstatnej otázke týkajúcej sa podpisu vystaviteľa zmeny za nepresvedčivý, nesprávny a urobený na základe chybných úvah.

Súd dôkaz znaleckým posudkom hodnotil podľa zásad vyjadrených v § 132 O. s. p. Hodnoteniu nepodlieha odborný znalecký záver v danej veci, a to v zmysle jeho správnosti. Súd vyhodnotil presvedčivosť znaleckého posudku, čo do jeho úplnosti vo vzťahu k zadanej znaleckej úlohe, taktiež logické odôvodnenie znaleckého záveru a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. V zmysle zákonných zásad hodnotenia dôkazov, zo záveru znaleckého posudku vyjadreného v bode 2 jednoznačne vyplýva, že nemožno vylúčiť, že podpis Š. na zmenke vystavenej 10. mája 1999 nezvyklým spôsobom vyhotovil žalovaný.

Vzhľadom na uvedené, predložená zmenka obsahuje zákonom stanovené náležitosti podľa § 75 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch (ďalej len „ZZŠ“).

Podľa § 14 ods. 1 ZZŠ sa indosamentom prevádzajú všetky práva zo zmenky.

Súd z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že predchodca žalobkýň I. sa dňom 22. mája 2002, stal vlastníkom predmetnej zmenky. Žalovaný nepreukázal, že zmenkovú sumu zaplatil, preto súd po preskúmaní námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu v zmysle § 175 ods. 3 O. s. p. ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., že náhradu trov konania žalobkyniam nepriznal, lebo si ich neuplatnili (okrem súdneho poplatku, ktorý im bol priznaný v zmenkovom platobnom rozkaze).

Žalovaný podal proti rozsudku odvolanie podaním doručeným 26. septembra 2008 a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

V odôvodnení odvolania uviedol, že súd pochybil, keď nevyhovol jeho návrhu na kontrolné znalecké dokazovanie. Týmto považuje zisťovanie skutkového stavu za neúplné a je to dovolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Predložený znalecký posudok považuje za nejednoznačný, neistý a podporený iba úvahami znalca.

Žalobkyňa v 1. rade v písomnom vyjadrení uviedla, že odvolanie považuje za účelovú obštrukciu a napadnutý rozsudok považuje za správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania je odvolanie žalovaného proti rozsudku, ktorým bol ponechaný zmenkový platobný rozkaz v platnosti.

Žalobkyne svoje právo odvodzujú z vlastnej zmenky vystavenej žalovaným na sumu 850.000,- Sk splatnej 24. mája 2002 s určením miesta platenia s označením, že ide o zmenku „bez protestu“ a ako avalista zmenku podpísal žalovaný ako fyzická osoba, ktorou sa zaviazal zaplatiť zmenkovú sumu.

Súd prvého stupňa vydal dňa 20. augusta 2003 zmenkový platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný námietky, v ktorých namietal, že podpis na zmenke nie je jeho, že nejde o vlastnú zmenku a nepravosť podpisu navrhol dokazovať znaleckým posudkom.

Prvostupňový súd vo veci vykonal dokazovanie i znaleckým posudkom, na základe ktorého vznesené námietky neakceptoval a vo veci rozhodol tak, že zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti.

Zmenka je cenný papier, prevoditeľný rubopisom, s ktorým sú späté práva zmenečného veriteľa na zaplatenie peňažnej pohľadávky v ňom uvedenej. K platnosti zmenky

sú zákonom predpísané predpoklady a vyžadované základné náležitosti. Vznik zmenky nie je viazaný na uvedenie kauzy.

Zmenkový právny vzťah, teda právo na plnenie zo zmenky a povinnosť toto plnenie poskytnúť, vzniká zároveň v jednom okamžiku. Zmenkový právny vzťah vzniká, keď podpísaná zmenka osobou spôsobilou sa zmenečne zaväzovať, teda zmenečným dlžníkom, sa dostane do rúk osobe, ktorá je spôsobilou byť osobou zmenečne zaviazanou, teda byť zmenečným veriteľom.

V predmetnej veci bola žalovaným spochybnená pravosť podpisu na zmenke a v tejto súvislosti navrhol vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania.

Odvolací súd mal za preukázané, že predpoklady vzniku zmenkového záväzku boli splnené. Žalovaný zmenku podpísal, preto je z nej viazaný a žalovaný túto skutočnosť vyplývajúcu z vykonaného dokazovania znaleckým posudkom pred prvostupňovým súdom vierohodne nespochybnil, ani nevyvrátil. Odvolací súd sa preto stotožnil s právnym názorom vysloveným prvostupňovým súdom, ku ktorému dospel na základe dostatočne zisteného a vyhodnoteného skutkového stavu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že ich náhradu úspešným žalobkyniam v 1/ a 2/ rade nepriznal, pretože si náhradu trov neuplatnili, ani im žiadne účelne vynaložené trov odvolacieho konania nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave 26. novembra 2009

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková